

Federatie
Particulier
Grondbezit
Land in vertrouwde hand

Juridische Analyse

Bos- en Bomenaanplant op landbouwgrond

Klimaatenvelop Bijeenkomsten

1 en 8 november 2018

Gijs van Heemstra

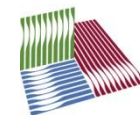
Agenda

- Wat en Waarom?

- “Komt een initiatiefnemer bij de overheid...”
 - Wet natuurbescherming
 - Overheidsbeleid en natuurtoetsen
 - GLB Peiler 1 – Betalingsrechten
 - GLB Peiler 1 – Vergroening maatregelen
 - GLB Peiler 2 - Agrarisch natuurbeheer
 - Overige regelgeving en toestemming

- Aantrekkelijkste vormen, met minste beperkingen

- Pilotprojecten

“Wat is het en waarom zou ik het doen....”

Definitie: Houtige, meerjarige gewassen (bomen en struiken), bewust gemengd met akkerbouw, groenteteelt of grasland, op hetzelfde perceel (voedselbossen buiten beschouwing).

Doel: Meervoudig landgebruik; agrarisch én voor de productie van fruit, noten of hout.

Neveneffecten: Klimaat adaptatie (CO₂ vastleggen, fijnstof afvangen; hout is een zelfgroeïend duurzaam produkt)

Bos- en bomenaanplant op landbouwgrond wordt aangemerkt als landbouwproductie (landbouwgrond -> geen bestemmingsplanwijziging)

“Komt een initiatiefnemer bij de overheid....”

Wet
Natuurbescherming

Overig beleid en
natuurtoetsen

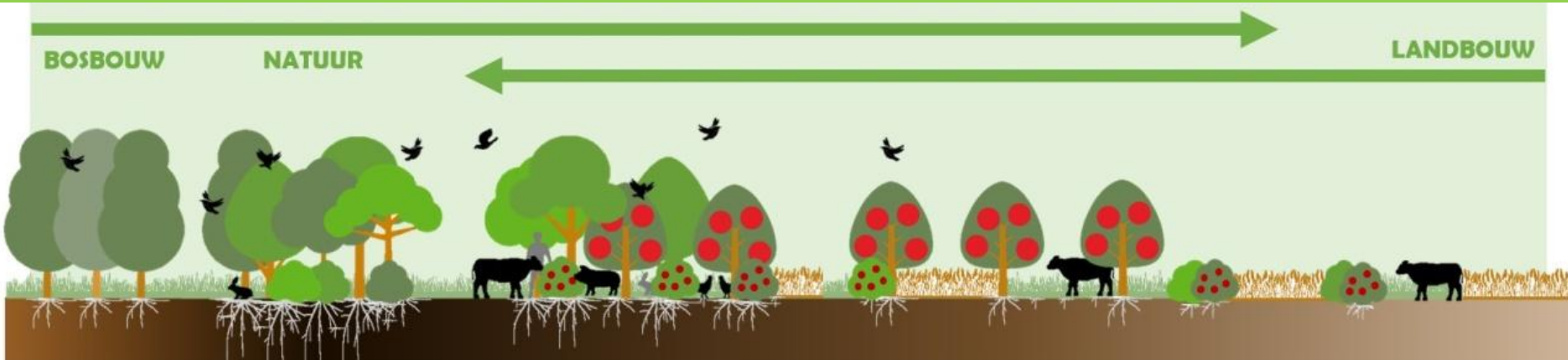
Gemeenschappelijk
Landbouwbeleid

- Wnb: Bos en andere 'houtopstanden'
- Rijkswet, provincies bepalen invulling beleid
- Kapmelding verplicht als de houtopstand:
 - buiten de 'bebouwde kom Wnb' ligt
 - >10 are (1.000 m²) óf rijbeplanting >20 bomen
- Bij kap, compensatieverplichting
- In NNN of Natura2000 extra voorwaarden
- Compensatie eisen, provincie afhankelijk

Federatie
Particulier
Grondbezit
Land in vertrouwde hand

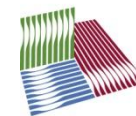
“Komt een initiatiefnemer bij de overheid....”

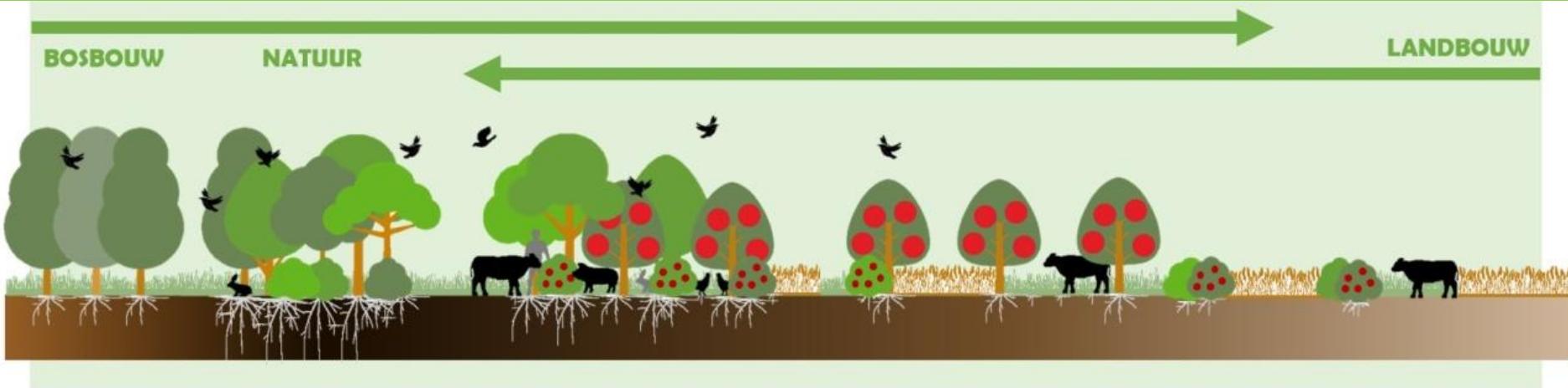
Wet Natuurbescherming

Vergunningsvrije uitzonderingen (art. 4.1, Wnb)

- Fruitbomen en windschermen om boomgaarden
- Kerstbomen (<20 jaar)
- Kweekgoed
- Populieren, wilgen, essen of elzen bedoeld voor houtige biomassa productie, indien zij:
 - ten minste eens per tien jaar worden geoogst
 - > 10.000 stoven p/ha, p/beplantingseenheid, als aaneengesloten beplanting, niet doorsneden door onbeplante stroken >2 meter
 - aangelegd na 1 januari 2013

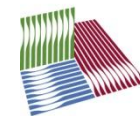

“Komt een initiatiefnemer bij de overheid....”

Overig beleid en natuurtoetsen

- Bescherming gebieden met natuurlijke of culturele waarden
- Habitattoets en soortentoets
- Privaatrechtelijk; houtcertificering (FSC of PEFC)
- Publiekrechtelijk; duurzame bosbouw regels ingevolge de EU Timber Regulation

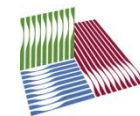

“Komt een initiatiefnemer bij de overheid....”

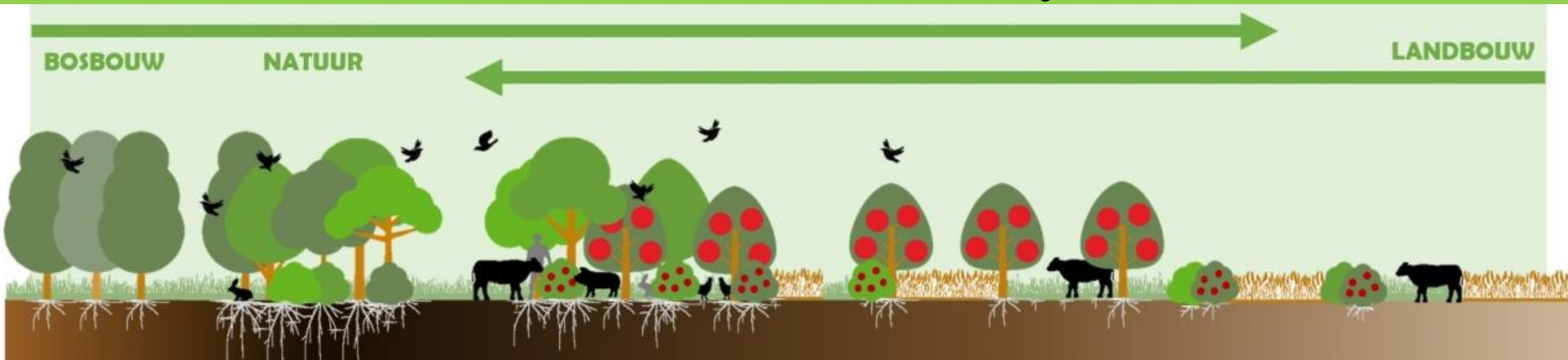

Gemeenschappelijk Landbouwbeleid in NL

- Peiler 1 - Betalingsrechten
- Peiler 1 – Vergroeningmaatregelen
- Peiler 2 - Agrarisch natuurbeheer

“Komt een initiatiefnemer bij de overheid....”

NL GLB Betalingsrechten

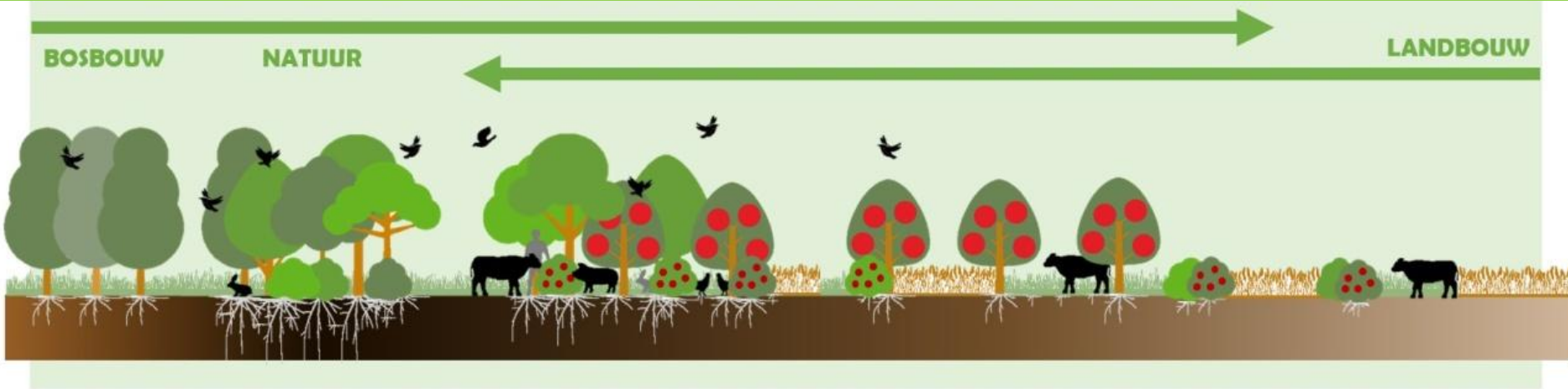
- > 50 bomen p/ha, uitsluitend voor houtproductie
→ geen recht op betalingsrechten
- < 50 bomen p/ha, met grasland voor begrazing
→ recht op betalingsrechten
- Voorwaarden:

Permanente gewassen:

- fruit- en notenbomen, bessen en kweekgoed
- hakhout van wilgen en andere soorten woudbomen (bijv. es, els, populier)

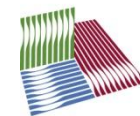
Bomen in rijen, op ruime afstand, waardoor geen hinder voor landbouwactiviteiten

“Komt een initiatiefnemer bij de overheid....”

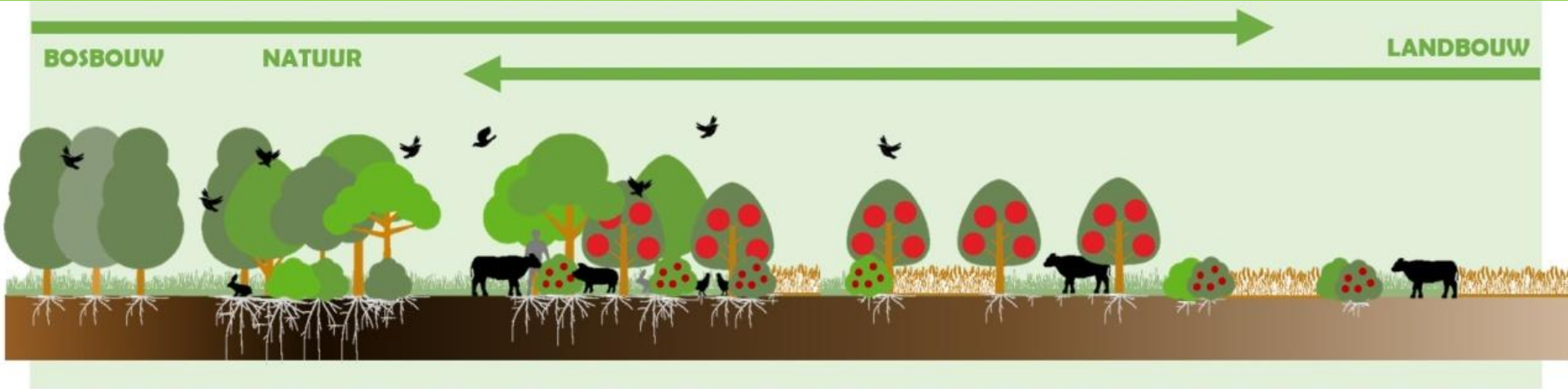
NL GLB, 3 soorten
vergroeningsmaatregelen

1. 'Gewasdiversificatie'
2. 'Permanent Grasland'
3. 'Ecologisch Aandachtsgebied'

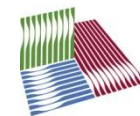
Federatie
Particulier
Grondbezit
Land in vertrouwde hand

“Komt een initiatiefnemer bij de overheid....”

NL GLB
agrarisch natuurbeheer

- Binnen een collectief (ANV's)
- Gelegen in aangewezen kansrijke kerngebieden

Federatie
Particulier
Grondbezit
Land in vertrouwde hand

Aantrekkelijkste vormen met minste beperkingen

- Akkerbouw/groenteteelt, met rijen:
 - Kweekgoed
 - Fruitbomen
 - Notenbomen
 - Bessenstruiken

- Beweide graslanden met:
 - Max. 50 houtbomen p/ha op voldoende afstand, niet vallend onder Wnb definitie van houtopstand
 - Rijen fruit en/of notenbomen
 - Voederbomen langs de randen van percelen die invulling geven aan het Ecologisch Aandachtsgebied

- Hakhoutaanplantingen voor biomassaproductie met vrije buitenloop voor bijvoorbeeld kippen

Pilotprojecten

LNV laat pilotprojecten uitvoeren als onderdeel van het Klimaatakkoord.

- Brabantse Populieren Vereniging laat 10 ha populierenbos op landbouwgrond aanleggen.
- Diverse projecten inzake Kippenuitlopen (zoals tussen appel- en notenbomen)

Het ontbreekt vooralsnog aan concrete verdienmodellen...

Een hectare landbouwgrond levert met traditionele gewassen het meeste op. Daarentegen stoppen steeds meer boeren hun bedrijf en vallen gronden vrij...

Dat biedt kansen voor Bos- en Bomenaanplant op landbouwgrond!

